

Αριστουργήματα μοναδικά, που δε θα ξαναγίνουν πια άλλη φορά, ήτανε τα καράβια με τα πανιά, τα ιστιοφόρα. Θα με καταλάβει καλά όποιος ένωσε από μικρός την ξωτική ^[1] ομορφιά τους, την ανείπωτη μεγαλοπρέπειά τους, το γλυκό μυστήριό τους. Βλέποντάς τα κανένας από μακριά, θαρρούσε πως δεν ήτανε αληθινά, αλλά πως ήτανε παιγνίδια της φαντασίας. Όσο και να τα 'βλεπε από κοντά, όσο και να 'ξερε πως είναι κανωμένα ^[2] από ξύλα, από πανιά, από σκοινιά κι από σίδερα, όσο κι αν έμπαινε μέσα σ' αυτά και ταξίδευε, πάλι, σαν τα κοίταζε από μακριά, μα κι από κοντινή απόσταση, πήγαινε σ' έναν άλλο κόσμο, σ' έναν κόσμο γεμάτον μεγαλοπρέπεια, εμορφιά, δύναμη, σοβαρότητα και ανεξιχνίαστο μυστήριο.

Σήμερα δεν αρμενίζουνε πια καράβια με πανιά απάνω στις θάλασσες.

Τα βαπόρια είναι τα πλεούμενα με τις μηχανές, που φάγανε τα καράβια με τα πανιά. Είναι οι ελέφαντες, που τσαλαπατήσανε κι εξοντώσανε τα ελάφια και τα ζαρκάδια. Μ' όλο που είναι θεόρατα μπροστά στα καράβια, μ' όλην τη γρηγοράδα τους και τη φωτοχυσία που έχουνε κατά τη νύχτα, ποτές δε θα μπορέσουνε ν' αποκτήσουνε την αγνή και ξωτική ομορφιά, τη βαθιά ποίηση που είχανε τα καράβια. Έχουνε και τα βαπόρια την εμορφιά τους, γιατί στολίζουνε κι αυτά τις θάλασσες, που μέσα σ' αυτές πάνε κι έρχονται, αλλά η χάρη, η ζωντάνια, το αλλόκοτο μυστήριο που είχανε τα καράβια, ήτανε άλλο πράγμα, που δε θα φανεί ποτές, αλίμονο!

Φώτης Κόντογλου, Γιαβάς ο θαλασσινός κι άλλες ιστορίες, Αστήρ, Αθήνα, 1965 (διασκευή)

Δραστηριότητα

Γράψε στον παρακάτω πίνακα τρεις λέξεις ή φράσεις από το κείμενο που δείχνουν τον θαυμασμό του συγγραφέα για τα καράβια με πανιά και τρεις λέξεις ή φράσεις που δείχνουν τον θαυμασμό του για τα βαπόρια που κινούνται με μηχανές.

Καράβια με πανιά		Βαπόρια που κινούνται με μηχανές
1.		1.
2.		2.
3.		3.

[1] ξωτική: [εξωτική], ασυνήθιστη, αλλόκοτα εντυπωσιακή

[2] κανωμένα: καμωμένα, φτιαγμένα

Ενδεικτική απάντηση

Καράβια με πανιά		Βαπόρια που κινούνται με μηχανές
1. <u>ξωτική ομορφιά</u>		1. <u>θεόρατα</u>
2. <u>σοβαρότητα</u>		2. <u>γρηγοράδα</u>
3. <u>χάρη</u>		3. <u>φωτοχυσία κατά τη νύχτα</u>